

Lovforslag nr. L 99. Fremsat den 24. november 1993 af socialministeren (Karen Jespersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social bistand

(Ændring af bistanndslovens regler om aftaler med andre stater m.v., opholdskommuneregler, regler om tilbagebetaling m.v.)

§ 1

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 829 af 1. oktober 1992, som senest ændret ved lov nr. 501 af 30. juni 1993, foretages følgende ændringer:

1. I § 3 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Der kan ved aftale med andre stater eller internationale organisationer gives kommunalbestyrelsen og amtsrådet mulighed for at yde hjælp til behandling eller pleje m.v. af længere varighed her i landet til personer, som har særlig tilknytning til landet, men som på ansøgningstidspunktet ikke har ophold her i landet. Det samme gælder hjælp til herboende personers behandling eller pleje m.v., når de tager ophold i et andet land, hvortil de pågældende har særlig tilknytning.«

2. § 11, stk. 2, 2. punktum, affattes således:

»Det samme gælder i alle tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen anviser til en ældre- eller handicapegnet bolig, eller hvor en person omfattet af § 24 a, stk. 1, nr. 1 eller 2, i lov om individuel boligstøtte anvises bolig i et kollektivt bofællesskab af kommunalbestyrelsen, amtsrådet, et almennyttigt boligselskab eller en privat organisation som udlejer.«

3. I § 25 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Socialministeren fastsætter regler om tilbagebetaling af den del af den særlige støtte efter § 37 a, der ydes til dækning af termisudgifter.«

4. § 30, stk. 1, ophæves.

Stk. 2 bliver herefter stk. 1.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 1994.

Bemærkninger til lovforslaget

Forslaget indeholder følgende:

1. En ny regel i bilstandslovens § 3, der skaber hjemmel til efter aftale med andre stater eller internationale organisationer, at personer med behov for behandling eller pleje af længere varighed kan flytte direkte til et andet land, hvortil de har særlig tilknytning.

Reglen er foranlediget af de igangværende forbedringer til en ny nordisk konvention om social bistand og sociale tjenester, hvor der fra andre nordiske lande er interesse for, at en person skal kunne flytte direkte til institution eller pleje i et andet nordisk land. Konventionsbestemmelsen tager sigte på særlige tilfælde, hvor en flytning til et andet nordisk land til behandling eller pleje af længere varighed ikke kan gennemføres uden medvirken fra de ansvarlige myndigheder. Den vedrører en meget begrænset personkreds af plejekrævende ældre eller personer med handicap, hvor bestemmelsen gør det muligt for de ansvarlige myndigheder i de pågældende lande at medvirke til flytning til et andet nordisk land, hvortil den pågældende har særlig tilknytning, såfremt dette vil forbedre den pågældendes livssituation.

Efter bilstandsloven er det hovedreglen, at en person skal have ophold her i landet på ansøgningstidspunktet og under modtagelse af ydelser efter denne lov. Den foreslåede regel i bilstandsloven muliggør Danmarks tilslutning til konventionen derved, at der gives hjemmel til, at der kan indgås aftale om flytningen og træffes beslutning om fordeling af udgifterne til behandling eller pleje mellem myndighederne i de to lande.

2. Reglen i § 11, stk. 2, om, at det kan aftales mellem kommunalbestyrelserne i henholdsvis fraflytningskommunen og tilflytningskommunen, at fraflytningskommunen fortsat afholder opholdskommunens udgifter efter denne lov, foreslås udvidet til at omfatte alle ældre- eller handicapegnede boliger med kommunal anvisningsret. Hermed imødekommes et behov for at forbedre ældres og handicappedes muligheder for at flytte til en anden kommune. Endvidere foreslås reglen udvidet til at omfatte tilfælde, hvor en person omfattet af § 24 a, stk. 1, nr. 1

eller 2, i lov om individuel boligstøtte anvises bolig i et kollektivt bofællesskab.

3. Et forslag om tilbagebetaling af hjælp til terminsudgifter efter § 37 a.

Omlægningen pr. 1. januar 1994 af kontanthjælpen efter § 37 til en samlet, skattepligtig ydelse betyder, at der ikke for fremtiden kan udskilles nogen del af hjælpen som hjælp ydet til bestemte formål. Som en konsekvens heraf er bilstandslovens § 25, nr. 2, der omhandler tilbagebetalingspligten for kontanthjælp ydet til dækning af terminsudgifter vedrørende fast ejendom, ophævet fra 1. januar 1994. Dette er i overensstemmelse med hele tanken bag bruttoficeringen, nemlig at kontanthjælpsmodtagere inden for det bruttoficerede faste beløb frit kan vælge bolig og udnytte skattefradragreglerne på lige fod med andre.

I § 37 a er der samtidig hjemmel til at yde en særlig støtte til personer, der er kommet ud for ændringer i deres forhold, og hvis økonomiske forhold er vanskelige på grund af høje boligudgifter eller stor forsørgerbyrde. Socialministeren er efter § 37 a bemyndiget til at fastsætte nærmere regler for, efter hvilke kriterier der ydes særlig støtte.

Sådanne nærmere regler er fastsat i Socialministeriets bekendtgørelse nr. 824 af 13. oktober 1993. Det fremgår heraf, at støtte beregnes sådan, at den del af den særlige støtte, der dækker terminsudgifter, vil kunne identificeres. Der er således baggrund for at indføre en tilbagebetalingspligt for den del af støtten efter § 37 a, der ydes til terminsudgifter.

Det foreslås derfor i § 25 at indføre en hjemmel for socialministeren til at fastsætte regler om en sådan tilbagebetalingspligt. Den nærmere tekniske beregning af de tilbagebetalingspligtige beløb vil herefter kunne fastlægges ved en udbygning af bekendtgørelsen om støtten efter § 37 a.

4. Et forslag om at ophæve bilstandslovens § 30, stk. 1, der giver bl.a. kommunen mulighed for vejledning i AF-systemet i forbindelse med støtte til kontanthjælpsmodtagere, igangsættere og revaliderender.

Den del af samarbejdet mellem kommunerne og Arbejdsformidlingen, der relaterer sig til kommunernes anvisningsret, følger af § 24, stk. 2, i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. og

den dertil knyttede bekendtgørelse nr. 68 af 5. februar 1991, jf. § 2 om rammeaftalen af januar 1991, om samarbejdet mellem det statslige AF-system og kommunerne om formidling af arbejde.

Socialministeriets cirkulære af 18. november 1975, jf. § 30, stk. 1, i bistandsloven, angår samarbejdet mellem de sociale myndigheder og arbejdsformidlingen inden kommunerne fra den 1. juli 1990 fik adgang til at anvise arbejde til særligt udsatte grupper, dog ikke til personer, der er arbejdsløshedsforsikrede.

Da kommunernes formidlings- og anvisningsret således har hjemmel i Arbejdsministeriets lovgiv-

ning, foreslås § 30, stk. 1, i bistandsloven ophævet. Det samme gælder det i medfør af § 30, stk. 1, udstedte cirkulære af 18. november 1975.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget medfører alene økonomiske konsekvenser for det offentlige for så vidt angår de ændrede regler om tilbagebetalingspligt for terminshjælp ydet efter § 37 a. Denne ændring skønnes at medføre en merindtægt for det offentlige på ca. 10 mill. kr. i 1995 og ca. 5 mill. kr. i de følgende år.

Forslaget vil blive drøftet med de kommunale parter.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 829 af 1. oktober 1992, som senest ændret ved lov nr. 501 af 30. juni 1993, foretages følgende ændringer:

1. I § 3 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Der kan ved aftale med andre stater eller internationale organisationer gives kommunalbestyrelsen og amtsrådet mulighed for at yde hjælp til behandling eller pleje m.v. af længere varighed her i landet til personer, som har særlig tilknytning til landet, men som på ansøgningstidspunktet ikke har ophold her i landet. Det samme gælder hjælp til herboende personers behandling eller pleje m.v., når de tager ophold i et andet land, hvortil de pågældende har særlig tilknytning.«

§ 3. Der kan ved aftale med andre stater eller internationale organisationer gives personer, der ikke har dansk indfødsret, ret til vedvarende hjælp til forsørgelse under ophold her i landet.

2. § 11, stk. 2, 2. punktum, affattes således:

»Det samme gælder i alle tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen anviser til en ældre eller handicapegnet bolig, eller hvor en person omfattet af § 24 a, stk. 1, nr. 1 eller 2, i lov om individuel boligstøtte anvises bolig i et kollektivt bofællesskab af kommunalbestyrelsen, amtsrådet, et almennyttigt boligselskab eller en privat organisation som udlejer.«

Stk. 2. Ud over de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, kan det ved aftale mellem kommunalbestyrelserne i henholdsvis fraflytnings- og tilflytningskommunen bestemmes, at fraflytningskommunen fortsat afholder opholds-

kommunens udgifter efter denne lov, når en kommune anviser en person en ældrebolig i medfør af lov om boliger for ældre og personer med handicap. Det samme gælder i alle tilfælde, hvor der sker en kommunal anvisning af en ældreegnet almennyttig bolig i medfør af lov om boligbyggeri eller en ældreegnet byfornyset bolig i medfør af lov om byfornyelse og boligforbedring. I aftalen fastsættes, om denne kun skal gælde, så længe den pågældende bor i den anviste bolig.

3. I § 25 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Socialministeren fastsætter regler om tilbagebetaling af den del af den særlige støtte efter § 37 a, der ydes til dækning af ter-
minsudgifter.«

§ 25. Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om tilbagebetaling, når en person har undladt at give oplysninger som krævet i § 18 eller i øvrigt mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelser efter denne lov.

4. § 30, stk. 1, ophæves.

Stk. 2 bliver herefter stk. 1.

§ 30. Hvor kommunalbestyrelsen eller revaliderings- og pensionsnævnet skønner, at ydelse af støtte efter afsnit III med henblik på at tilvejebringe, bevare eller forbedre en persons erhvervsmuligheder kan komme på tale, søger kommunalbestyrelsen (nævnet) vejledning hos den offentlige arbejdsformidling. Nærmere regler herom fastsættes af socialministeren efter forhandling med arbejdsministeren og vedkommende kommunale organisationer.

Stk. 2. Arbejdsministeren fastsætter regler om fortrinsadgang til visse offentligt regulerede

de beskæftigelser for personer, der på grund af invaliditet har vanskeligt ved at få beskæftigelse på det almindelige arbejdsmarked.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 1994.